

NBA-SEMINAR 'DE STRATEGIE IN HET JAARVERSLAG'

Hoe staat het met de kwaliteit van de directieverslagen van Nederlandse beursfondsen? En hoe zit het met de verantwoording van de ondernemingsstrategie en de bedrijfseconomische analyses in het jaarverslag? Deze vragen stonden centraal tijdens het NBA-seminar 'De strategie in het jaarverslag' op 24 oktober 2011 in het Amsterdam Hilton Hotel.

Beursfondsen zijn weinig transparant als het gaat om hun strategie en de wijze waarop zij die uitvoeren. Dat blijkt uit de jaarlijkse rapportage van de jury van de FD Henri Sijthoff Prijs (zie ook de rubriek 'Nieuws'). Omdat er veel te verbeteren valt, vroeg de NBA aan Gerard Mertens, professor aan de Open Universiteit, om onderzoek te doen naar de wijze waarop ondernemingen hun strategie verantwoorden. Hij onderzocht de jaarverslagen van 73 beursgenoteerde bedrijven van het afgelopen jaar.

TRANSPARANTIE

Tijdens het seminar presenteerde Mertens de onderzoeksresultaten. De algemene conclusie is dat bedrijven in hun jaarverslag meer aandacht moeten besteden aan strategie. Mertens constateerde dat geen van de onderzochte beursfondsen voldoet aan de handreiking van de International Accounting Standards Board (IASB) over het opnemen van strategische informatie in het directieverslag. Gemiddeld wordt 72 procent van de door IASB genoemde onderdelen in het jaarverslag opgenomen. AEX-bedrijven doen het daarbij gemiddeld beter dan Midcap- en Smallcap-bedrij-

ven. Er zijn ook grote verschillen in de wijze waarop beursfondsen in het jaarverslag rapporteren over hun strategie en over het al dan niet bereiken van de doelstellingen.

Volgens het onderzoek voldoet Midcapfonds Arcadis NV het best aan de IASB-handreiking. Joost Slooten van Arcadis lichtte vervolgens de rol van de strategie in het jaarverslag van zijn organisatie toe.

ROL ACCOUNTANT

De dag werd afgesloten door een paneldiscussie. De panelleden waren Paul Frentrop, hoogleraar corporate governance aan Nyenrode Business Universiteit, Frans van der Wel, hoogleraar Accountantscontrole aan Vrije Universiteit en juryvoorzitter FD Henri Sijthoff Prijs, en Pieter Verboom, executive vicepresident en cfo van de Schiphol Group.

De discussie werd gevoerd naar aanleiding van stellingen: 'Een afzonderlijke paragraaf over strategie in het jaarverslag is prima, maar zorgt voor meer samenhang tussen alle onderdelen', 'In het jaarverslag moeten expliciet de diverse afwegingen en meldingen (pros en cons) worden vermeld, zoals besproken door de raad van commissarissen met betrekking tot de strategie' en 'Heldere formulering van de strategie is van groot belang, maar hoeft niet in het jaarverslag'.

Ook over de rol van de accountant werd discussie gevoerd. Sommigen zien geen toegevoegde waarde van de accountant met betrekking tot het jaarverslag, anderen zien de accountant als de ideale persoon die de getrouwheid van het geschetste beeld kan controleren. □

LANDELIJKE STARTERSDAG 2011

Op 5 november 2011 werd de tiende editie van de Landelijke Startersdag gehouden. De Kamer van Koophandel opende haar deuren op negentien locaties in het land. De NBA was landelijke sponsor en was op alle locaties aanwezig met een promotiestand. Zestig accountants stonden de duizenden bezoekers te woord en benadrukten de toegevoegde waarde van een accountant voor starters.

De Startersdag van de Kamer van Koophandel is een informatiedag voor iedereen die een eigen bedrijf wil beginnen of daar informatie over zoekt. Onder andere juristen, accountants en specialisten van banken, de Belastingdienst en de Kamer van Koophandel zijn aanwezig.

In presentaties en persoonlijke gesprekken krijgen bezoekers antwoord op vragen over bijvoorbeeld financiën, rechtsvormen, belastingen en administratie, marketing, verzekeringen, personeel en huisvesting. Daarnaast is er volop gelegenheid om te netwerken en ervaringen uit te wisselen met andere ondernemers. □

NBA-RAPPORT 'FACILITEREN, NIET FRUSTREREN!'

Het NBA-rapport 'Faciliteren, niet frustreren!' van het Adviescollege Beroepsreglementering geeft inzicht in hoe accountants regelgeving beleven, beoordelen en waarderen. De conclusie: de meesten kunnen zich vinden in de uitgangspunten van de regelgeving. Deze wordt wel als 'omvangrijk en complex' ervaren. Het rapport is gepubliceerd naar aanleiding van een enquête over regelgeving, uitgezet onder leden van NIVRA en NOvAA in april 2011. Ruim 1.200 leden reageerden op deze enquête.

De conclusie luidt dat de meeste respondenten zich kunnen vinden in de uitgangspunten voor de regelgeving: IFAC-volgende regelgeving, gebaseerd op principes en met ruimte voor Nederlandse aanpassingen. Op de vraag of de regelgeving toereikend is geeft een significant deel van de respondenten aan dat deze omvangrijk en complex is.

Het rapport geeft tegelijkertijd een beeld van aandachtspunten waar nader onderzoek van het Adviescollege Beroepsreglementering vereist is. Het college wil met beroepsgeenoten in dialoog treden over vragen als:

- Waarom wordt in de praktijk (onder andere de samenstelpraktijk) de regelgeving als te uitgebreid ervaren?
- Hoe kan in één set van regelgeving recht worden gedaan aan de behoeften van controlerend accountants in zowel de oob- als de mkb-praktijk?
- Hoe kan de NBA een goed regelgevend kader (waaronder positionering in de VGC) scheppen voor intern en overheidsaccountants?
- Waarom passen accountants in business het conceptueel raamwerk uit de VGC niet vaker toe?

- Hoe kan andere (vrijwillige) regelgeving de leden beter ondersteunen bij hun werkzaamheden?

Het Adviescollege Beroepsreglementering zal vervolgacties vaststellen als follow-up. Deze acties kunnen bestaan uit een nadere analyse van de resultaten van de enquête, aanvullend onderzoek, een dialoog met vertegenwoordigers van ledengroepen en projecten die leiden tot aanpassing van regelgeving.

Op 21 november 2011 werd bij de NBA een **vaktechnische update** georganiseerd. Hiermee komt het Adviescollege Beroepsreglementering tegemoet aan de wens van de leden van NIVRA en NOvAA om actief betrokken te worden bij de verbetering van de beroepsuitoefening. □

NIEUW MAGAZINE VOOR SCHOLIEREN EN STUDENTEN

In het kader van de NBA-voorlichtingsactiviteiten is een nieuw magazine verschenen voor scholieren en studenten. In 'Accountant Worden' is alles te lezen over accountants in de breedte van het beroep.

Het magazine geeft jongeren een beeld van het accountantsberoep: wat zijn de werkzaamheden, hoe ervaren studenten de opleiding en welke klanten heeft een accountant?

Ieder magazine bevat interviews, bijvoorbeeld met bekende Nederlanders en hun accountant, verhalen van accountants (in spe), wedstrijden, puzzels en actuele informatie. □

NBA

BEZOEKERSRECORD ACCOUNTANTS DAG 2011

De op 24 november 2011 gehouden Accountantsdag 2011 ('De status quo voorbij') was de drukst bezochte Accountantsdag ooit. Ruim 1.300 leden en relaties van de NBA waren getuige van onder meer de inleidingen van hoogleraar rechtsfilosofie Andreas Kinneging en minister van Financiën Jan Kees de Jager. Dagvoorzitter was journalist Peter van Ingen. Als aftrap debatteerden Ronald Plasterk (Tweede Kamerlid PvdA), Gerben Everts (directeur AFM) en hoogleraar Bob Hoogenboom (Nyenrode en Vrije Universiteit) over de huidige situatie rond het accountantsberoep.

Later op de dag debatteerden Dirk Duijzer (Rabobank), Michiel Werkhoven (Accountantskamer) en Dirk ter Harmsel (NOvAA/NBA) over ethiek, integriteit en gezond wantrouwen.

In de middag verspreiden de bezoekers zich over zeven verschillende deelsessies over uiteenlopende onderwerpen. In een van

die sessies presenteerde de NBA een publieke management letter voor de Tuinbouwsector.

Opmerkelijk waren de uitkomsten van een onderzoek van Universiteit Nyenrode naar de impact van accountantscontrole, die werden gepresenteerd door hoogleraar Leen Paape. NIVRA-voorzitter Ruud Dekkers heeft op deze uitkomsten al gereageerd via een column op Accountant.nl.

- Zie voor het onderzoek van Universiteit Nyenrode en de reactie van NBA-voorzitter Ruud Dekkers, pagina 34 in dit nummer.
- Zie voor de publieke management letter voor de Tuinbouwsector, pagina 26.
- De diverse lezingen, speeches en presentaties zijn beschikbaar via www.nba.nl en Accountant.nl (inclusief diverse nieuwsberichten over de Accountantsdag).

Een uitgebreider verslag van de Accountantsdag 2011 volgt in het januari/februari-nummer. □

POOL NBA-AMBASSADEURS COMPLEET

Een aantal maanden geleden plaatste de NBA in diverse media een oproep voor nieuwe NBA-ambassadeurs: AA's en RA's die het leuk vinden voorlichting te geven aan diverse doelgroepen (scholieren, studenten en ondernemers).

Na selectiegesprekken gaat een nieuwe groep van in totaal veertig NBA-ambassadeurs aan de slag. Zij worden onder andere ingezet als gastspreker op een middelbare school, als spreker tijdens een Kleine Kantorendag of als voorlichter tijdens ondernemers-events. □

De inschrijvingen en doorhalingen in het accountantsregister kunt u ook vinden op www.nba.nl.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maken de besturen van NIVRA en NOvAA melding van het overlijden van vijf collega's.

Cornelis Mak RA te Nijkerk, overleden 3 januari 2011, oud 80 jaar
Corenlis Marinus Leopold van Osta RA te Zoetermeer, overleden 10 september 2011, oud 82 jaar
drs. Aloisius Augustinus Schoorl RA te Hooge Zwaluwe, overleden 30 juni 2011, oud 81 jaar
Josephus Maria Schrijver RA te Rotterdam, overleden 2 september 2011, oud 88 jaar
Roelof Hendrikus van Arkel RA te Vlissingen, overleden 7 oktober 2011, oud 89 jaar

HANDLEIDING NEDERLANDSE CONTROLESTANDAARDEN BIJ MKB-CONTROLES

Ter ondersteuning van de mkb-praktijk heeft de NBA het concept van de 'Handleiding Nederlandse controlestandaarden bij de controles in het mkb' gepubliceerd (zie ook *Accountant*, november 2011).

Doel van deze publicatie is beroepsbeoefenaren inzicht geven in de toepassing van deze controlestandaarden en hen te helpen bij het efficiënt uitvoeren van kwalitatief hoogwaardige controles in het mkb. De handleiding moet worden gelezen in het licht van de feiten en omstandigheden die zich bij de controle voordoen en dat van de eigen professionele oordeelsvorming. Deel 1 geeft een theoretische onderbouwing van kernbegrippen. Deel 2 geeft praktische leidraden door middel van case studies waarin de fasen in de controle zijn uitgewerkt. De handleiding, die niet is bedoeld ter vervanging van de controlestandaarden, kan ook dienen als basis voor trainings- en onderwijsdoeleinden.

De handleiding is een vertaling de 'Guide to Using International Standards on Auditing in the Audits of Small- and Medium-Sized Entities' van Small and Medium Practices Committee van IFAC.

NIVRA- en NOvAA-leden kunnen tot 31 maart 2012 reageren op het concept. De NBA is in het bijzonder geïnteresseerd of de concept-handleiding voorziet in een behoefte. Voor reacties, vragen en opmerkingen kunnen leden een e-mail sturen naar k.vanhulsen@nba.nl.

NBA

COMMUNICATIE VAAK REDEN BIJ KLACHT TEGEN ACCOUNTANT

Gebrekkige communicatie tussen accountant en opdrachtgever speelt in veel gevallen een rol bij het indienen van klachten tegen accountants. Dat blijkt uit het tweede jaarverslag van de Klachtencommissie NIVRA-NOvAA, dat op 8 november 2011 door de besturen van beide beroepsorganisaties is vastgesteld.

Het helpt als de accountant zijn cliënt tijdens de opdracht op de hoogte houdt van de voortgang van de werkzaamheden, aldus het jaarverslag. Een heldere opdrachtformulering is ook van belang, omdat beide partijen dan beter weten wat zij van elkaar mogen verwachten.

Het jaarverslag presenteert de werkzaamheden van de Klachtencommissie van 1 mei 2010 tot en met 30 april 2011. In die periode zijn 73 klachten gemeld bij de Klachtencommissie, exact evenveel als in het jaar daarvoor. In achttien gevallen is een beslissing genomen; vijf klachten zijn gegrond verklaard, zes deels gegrond en zes ongegrond. Eén klacht kon bij de hoorzitting niet verder in behandeling worden genomen wegens het verstrijken van de indieningstermijn.

De overige klachten voldeden niet aan de vereisten, zijn niet doorgezet, vervallen of doorgezonden naar een andere instantie; zeven klachten kwamen terecht bij de Accountantskamer in Zwolle. □

NBA-WIJZER VOOR ACCOUNTANTS

Zorginstellingen moeten voor de opstelling van de jaarrekening 2011 hun vastgoedportefeuille en de waardering ervan opnieuw beoordelen. Zij moeten vaststellen of en hoeveel er in 2011 moet worden afgewaardeerd ten laste van vermogen en resultaat. Dat stelt de NBA in een nieuwe NBA-wijzer voor accountants, bestuurders en toezichthouders in de zorg. Op 1 januari 2012 voert het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een nieuw bekostigingssysteem in voor het zorgvastgoed van de AWBZ. De vastgoedrisico's komen door deze nieuwe regeling bij de instellingen te liggen.

De NBA wijst er op dat het nieuwe systeem weliswaar per 1 januari 2012 ingaat, maar dat hier al in het boekjaar 2011 rekening mee moet worden gehouden. De NBA wijst de accountants er op dat dit van materieel belang is voor het inzicht in de jaarrekening. Accountants zullen hier extra alert op moeten zijn.

De NBA-wijzer is een van de uitingen waarmee de beroepsorganisatie van accountants haar maatschappelijke signaleringsfunctie uitoefent. Daarbij maakt ze gebruik van de kennis en ervaring van accountants die in specifieke sectoren werkzaam zijn. Deze NBA-publicatie kwam tot stand in samenwerking met Cozief, het landelijk overlegorgaan van accountants bij zorginstellingen. □

PUBLIEKE MANAGEMENT LETTER GLASTUINBOUW

De NBA heeft in het kader van het NBA-beleidsprogramma Kennis Delen haar vierde publieke management letter gepubliceerd: 'Van vakmanschap naar ondernemerschap'. Deze publicatie behandelt de glastuinbouw. Het artikel 'Vijf signalen en aanbevelingen voor de glastuinbouw' op pagina 24 gaat uitgebreid in op deze uitgave. □

accountant

Maandblad van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

NIVRA en NOvAA gaan fuseren en worden dan samen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

Eerste jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding ISSN 2211-5382.

Redactie

dr. Tom Nierop, hoofdredacteur
Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
drs. Leendert Haaring, redacteur
drs. Erwin Breij, redacteur

Redactieadres

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam,
telefoon 020-3010368,
e-mail redactie@accountant.nl

Website

www.accountant.nl

Medewerkers

mr. Lex van Almelo, Bert Bakker, drs. Annegreet van Bergen, prof. Hans Blokdijk RA, Adrie Boxmeer, drs. Geert Dekker, drs. Remco de Groot RA, Michel Grummel RA, drs. Rob Heinsbroek, dr. Chris Knoops, drs. Lieuwe Koopmans, drs. Marco Moling RA AA, drs. Ellen van Nimwegen RA, drs. Peter van Rietschoten, Henk Vlaming, Jurgen van Vliet RA, drs. Nart Wielaard RA

Beeld

Marja Brouwer, Corbis, Simone van Es

Abonnementen

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam,
telefoon 020-3010200, prijs € 135 per jaargang,
voor studerende € 57, losse nummers € 16,50,
prijzen inclusief btw.
Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar so@nba.nl.

Vormgeving

Verheul Media Supporters BV,
Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

Advertenties

Reed Business bv, Postbus 152, 1000 AD Amsterdam.
Contactpersoon: Sandra Nicolai, telefoon
020-5159340, sandra.nicolai@reedbusiness.nl

Drukkerij

Senefelder Misset Doetinchem

© 2011 NBA/Reed Business bv
Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Op alle aanbiedingen, offertes en overeenkomsten van Reed Business bv zijn van toepassing de voorwaarden welke zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam. Accountant bevat informatie en wenken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA/Reed bv en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

HOI[®]
2011
PRINT